

FOE REGIONÁLIS TANÁCSKOZÁS GYŐR

A felszámolási eljárások lefolytatásának egyik alapvető követelménye a felszámolási vagyon körének korrekt és pontos meghatározása, hiszen ez képezi a hitelezői igények kielégítésének forrását.

Első megközelítésben a helyzet rendkívül egyszerű, hiszen a hatályos Csődtörvény rögzíti, miszerint *„a felszámolási eljárás körébe tartozik a gazdálkodó szervezet minden vagyona, amellyel a csőd- vagy a felszámolási eljárás kezdő időpontjában rendelkezik, továbbá az a vagyon, amelyet ezt követően az eljárás tartama alatt szerez. A gazdálkodó szervezet vagyona a tulajdonában (kezelésében) levő vagyon”*.

Ezen rendelkezéseket közelebbről szemlélve azonban értelmezési aggályok fedezhetők fel, s a probléma ez alapján főként a számviteli törvény vagyonfogalma és az ettől eltérő tulajdonjogi fogalmak közötti eltérésben keresendő. Emellett nehézséget jelent a felszámolási vagyon megítélésében a „rendelkezés” kifejezés is.

A helyzetet tovább bonyolítja, hogy az elmúlt években – jogszabályváltozás következményeképpen – új megközelítésbe kerültek a felszámolási vagyonba nem tartozó vagyoni eszközök, tekintve, hogy a Cstv. 4. § (3) bekezdésének e.) f.) g.) pontjai kötelezettség oldalról ragadják meg a szóban forgó fogalmat, értelmezési problémákat okozva ezzel mind a bírói, mind pedig a felszámoló oldalnak.

A napjainkban mind hangsúlyosabbá váló pénzügyi intézetek ellen folyó felszámolási eljárásokban – ha lehet – még különösebb jelentősége van a felszámolási vagyonnal kapcsolatos problémakörnek. A pénzügyi intézmények, s köztük a hitelintézetek fizetési képtelensége számos értelmezési anomáliát hordoz. Ez az anomália leginkább a hitelintézetek sajátos gazdasági életben betöltött pénzallokáló funkciójából fakad, melynek keretében a gazdasági egységek (ide értve a magánszemélyeket és a vállalkozásokat is) valamilyen jogcímen pénzt helyeznek el.

Javasoljuk mindezek alapján megtárgyalásra a FOE által rendezett győri regionális tanácskozáson a felszámolási vagyon témakörének egyes értelmezési anomáliáit, különösen kitérve a következő kérdésekre.

1.

A Cstv. 4. § (3) bekezdésének fentebb említett e.) f.) és g.) pontja értelmezésének körében számos probléma merült fel, hiszen az adós gazdálkodó szervezetek a felszámolás kezdő időpontjában nem rendelkeznek feltétlenül az említett kötelezettség fedezetéhez szükséges eszközzel. Az ország számos bírósága eltérően ítélte meg, hogy a felszámolási vagyonba nem tartozó vagyon jogosultnak való „kiszolgáltatása” csupán a nyitó pénzkészlet erejéig kell-e, hogy megtörténjen, vagy a később befolyó likvid vagyon terhére is. Ugyan nehéz elképzelni, de ha egyes értelmezések szerint ez utóbbi helyzet állna fenn, úgy felmerül a kérdés, miszerint az értékesítéssel és követelésbehajtással kapcsolatosan felmerülő költségek (vagy akár az erre jutó felszámolói díj) hogyan rendezhetők. Emellett felvetődik az is, hogy a nyitó pénzeszköznek a „könyvekben” kell megjelennie vagy ténylegesen is rendelkezésre kell állnia, s mely időpontban? Amennyiben a nyitó pénzkészletből kell a szóban forgó kifizetést teljesíteni, úgy mi az irányadó eljárás abban az esetben, ha az adós gazdálkodó szervezet vezetője a pénzeszközzel nem számol el, s így a korrigált nyitómérlegben a felszámoló azt vele szembeni követelésként tartja nyilván, majd pedig (akár egy peres eljárás hatására) később a felszámoló intézkedése nyomán mégis befolyik? Ha semmilyen módon nincs az eljárás során fedezet ezen felszámolási vagyonba nem tartozó eszköz kiadására, úgy kijelenthető-e, hogy a felszámolási zárómérlegben a Cstv. 57. § (1) bekezdésébe besoroltan kell az igényt nyilvántartani?

2.

A Cstv. 28. § (4) bekezdése szerint az adós számlájára tévesen címzett utalást a felszámoló köteles visszautalni. Ugyanakkor kérdésként merülhet fel, hogy vajon hogyan kell kezelni felszámolás előtt a bankszámlára érkezett téves átutalást, arra is kitérve, hogy a fedezet a kezdő időpontban rendelkezésre áll-e.

3.

A Cstv. 26. § (5) bekezdése szerint az adós a – felszámolást elrendelő első fokú végzés kézhezvételét követően, a végzés jogerőre emelkedéséig – köteles legalább 100 000 forint céltartalékot képezni egyes felszámolási költségek fedezetére. A jelenlegi szabályozás azonban nem tér ki arra, így tisztázni szükséges, hogy az adós cég képviselője ezen összeget szigorúan az adós cég vagyonából vagy pedig akár a saját magánvagyonára terhére köteles elkülöníteni. Ugyan a már hivatkozott jogszabályhely a „különösen” kifejezés használatával, kvázi példálózó jelleggel felsorol néhány olyan kötelezettséget, melyet ezen elkülönített 100.000 forintból rendezni lehet, ugyanakkor egyértelmű konkrét rendelkezés hiányában felmerül jelen „céltartalék” és a Cstv. 4. § (3) bekezdése szerinti felszámolási vagyonba nem tartozó közteher viszonyának kérdése.

4.

A Cstv. 47. § (1a) bekezdése szerint a lízingszerződés felmondása esetén a lízingtárgy visszaadásakor a lízingbe adóval el kell számolni. Ebből következően ilyen esetben a szóban forgó lízingtárgy nem képezi a felszámolás alá került lízingbevevő felszámolási vagyonát. Mi történik azonban akkor, ha a lízingcég nem tesz intézkedést a felmondás, illetve a birtokba vételre, s azt követően a jogvesztő 180 napos határidőn belül nem tesz intézkedést az elmaradt lízingdíjak tekintetében a hitelezői igény bejelentésére? Kiindulva abból, hogy a felszámolás kezdő időpontjában minden tartozás lejárttá válik, vajon úgy kell-e tekinteni a hitelezői bejelentés elmulasztását, mintha az adós cég a teljes lízindíj tartozást megfizette volna? Egyáltalán a lejátságra való tekintettel ezen helyzet tekintetében van-e szerepe a felmondásnak, illetve a birtokba vételre tett intézkedéseknek?